

SOMO LA 4

MUNGU NA MAUTI

4:1 Binadamu

Watu wengi wanaonekana kutumia muda mdogo kufikiria kuhusu mauti; au kuhusu desturi zao wenyewe, ambazo ni sababu kubwa za mauti. Kukosa hivi kujihoji nafsi kunaongoza kukosa maarifa ya mwenyewe, na kwa sababu hii watu huchukuliwa kufuata maisha, Wakifanya maamuzi yao kulingana na wanavyoamriwa na haja ya mwili wao. Kupo kukataa ingawa kwa ukubwa kumefichwa - kuchukuliwa ukweli wa kwamba uhai ni mfupi mno hata watu wote pia hali ya mwisho ya mauti itakuwa juu yetu. Uzima wenu ni nini? Maana ninyi ni mvuke uonekanao kwa kitambo, kisha hutoweka? “Kwa kuwa hatuna budi kufa, nasi tu kama maji yaliyomwagika chini, yasiyoweza kuzoleka tena” “Asubuhi huwa kama majani yameayo: asubuhi yachipuka (**Ujana wetu**) na kumea, jioni yakatika na kukauka” (**Yakobo 4:14; 2 Sam. 14:4; Zab. 90: 5,6**). Musa kweli mtu wa kuhubiri, alitambua hili, alimwomba Mungu: “Basi, tufundishe - tujulishe kuzihesabu siku zetu, ili tujipatie moyo wa hekima” (**Zab. 90:12**). Basi, kwa mtazamo wa ufupi wa maisha, tendo la kupata hekima ya kweli tutalipa kipaumbele.

Kuvutika kwa mtu na Mauti kwa hali ya mwisho ni kwa namna nyingi. Mila nyingine zimejaribu kufanya mauti na maziko ni sehemu ya maisha, hupunguza maana ya msiba na kuwa hali ya mwisho. Hao wengi wachukua jina la “Kristo” Wamedhani, kuwa mtu anayo Roho - nafsi isiyokufa au kitu fulani kinachoishi milele ndani yake kinachopona mauti; kinaendelea kuishi sehemu nyingine zaidi na jambo liletalo huzuni kwa mwanadamu, itegemewe ya kwamba moyo wa mtu umezoezwa sana kupunguza mgongano wa akili yake; kwa hiyo shabaha yote ya nadharia potovu imetokea kuhusu mauti na desturi hasa za mtu. Kama siku zote, hizi inabidi zipimwe dhidi ya Biblia ili kupata ukweli kuhusu hili jambo muhimu la kuzungumziwa. Ikumbukwe kuwa uongo kabisa wa kwanza ulioandikwa ndani ya Biblia ni ule wa nyoka katika bustani ya Edeni. Tofauti na taarifa kamili ya Mungu kuwa mtu “hakika atakufa” kama akitenda dhambi (**Mwa. 2:17**). Nyoka alidai, “Hakika ninyi hamtakufa” (**Mwa. 3:4**). Uongo huu unajaribu kukana hali ya kufikia mwisho kwa kufa kabisa hivi imekuwa ni desturi ya dini zote potovu, ni dhahiri hasa kwa eneo hili, fundisho moja la uongo laongoza lingine, lingine na lingine. kwa kinyume, neno moja la kweli laongoza lingine, kama lilivyoonyeshwa na **1 Kor. 15:13 -17**. Hapa

Paulo anaruka toka ukweli mmoja hadi mwingine (angalia “KamaKama Kama....”).

Kuelewa desturi zetu kweli, tunatakiwa kuona Biblia yasemaje kuhusu Uumbaji wa mtu. Taarifa imo katika lugha ya wazi, ambayo, ikichukuliwa kama ilivyo, hatuwi na mashaka hasa kuhusiana na mwili ulivyo (tazama kitambo kinachozungumziwa sehemu ya 18 kuhusu maneno yalivyo katika kitabu cha Mwanzo). “BWANA Mungu akafanya mtu kwa mavumbi ya ardhi Katika hiyo (ardhi) ulitwaliwa (**Wewe Adamu**) kwa maana u mavumbi wewe nawe mavumbini utarudi” (**Mwa. 2:7; 3:19**). Hapa hakuna kidokezo kabisa kuwa mtu yeyote amerithi kitu kisicho kufa; hakuna sehemu iliyo ndani yake inayoendelea kuwa hai baada ya kufa.

Upo mkazo wa Biblia ulioonyeshwa juu ya ukweli kwamba mtu kwa ukubwa ametokana na mavumbi tu: “Sisi tu Udongo” (**Isa. 64:8**); “Mtu wa kwanza atoka katika nchi, ni wa udongo” (**1Kor. 15:47**); Mtu msingi wake ni katika mavumbi” (**Ayu. 4:19**); “mtu hurejea tena kuwa mavumbi” (**Ayu. 34:14,15**). Abrahamu alikiri kwamba alikuwa “ni mavumbi na majivu tu” (**Mwa. 18:27**). Mara baada ya kuvunja amri ya Mungu pale Edeni, Mungu akamfukuza huyo mtu asije akanyoosha mkono wake, akatwaa matunda ya mti wa uzima, akala, akaishi milele” (**Mwa. 3:24,22**). ikiwa mtu alikuwa na kitu kisichokufa kwa kawaida ndani yake, hii amri isingekuwa ya lazima kumzuia.

SHARTI LA KUTOKUFA.

Ujumbe wa Injili uliorudiwa usiobadilika ni kuwa mtu anaweza kuiona njia na kupata uzima wa milele na kutokufa kwa kupitia kazi ya Kristo. Huu ukiwa ni mfano pekee wa kutokufa ambao Biblia yausema, jambo linalofuatia kama kuteseka huku mtu akiwa na fahamu kwa kutenda mabaya Biblia haisemi lolote kuhusu hili. njia pekee ya kupata kutokufa ni kwa kutii amri za Mungu, na wale ambao wanatii hizo watatumia maisha ya kutokufa wakiwa na hali ya ukamilifu - thawabu ya kuwa mwenye haki. Mafungu yafuatayo ya maneno ni ushuhuda wa kutosha wa kuwa huku kutokufa ni sharti, na si jambo fulani analo mtu wa kawaida: -

- ♦ “Kristo amefunua uzima na kutokufa (Kutoharibika) kwa ile Injili” (**2 tim. 1:10; 1Yoh. 1:12**).
- ♦ “Msipokula mwili wake mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamna uzima ndani yenu (Yaani mliourithi ndani yenu). Aulaye

mwili wangu na kuinywa damu yangu anao uzima wa milele; nami nitamfufa siku ya mwisho” na kumpa huu “Uzima wa milele” (**Yoh. 6:53,54**). Fikiria za Kristo katika sura ya 6 ya Yohana yote ni kwamba yeye ni chakula -“Mkate wa Uzima”, ni kwa usahihi pekee wa kumkubali tumaini lolote laweza kuwepo la kutokufa (**Yoh. 6:47,50, 51,57, 58**).

- ♦ “Mungu ametupa sisi (**Waaminio**) uzima wa milele, na uzima huu umo katika mwanawe” (**1 Yoh. 5:11**). haliwezi kuwepo tumaini la kutoharibika kwa wale wasio’Katika Kristo’. Ni kwa Kristo pekee kutoharibika kumewezekana.
- ♦ Yeye ni “Mkuu wa uzima (wa milele)” (**Mdo. 3:15**) - “(**Mkuu**) sababu ya wokovu wa milele kwa wote wanaomtii” (**Ebra. 5:9**). Basi kutokufa kwa watu kulianzishwa na kazi ya Kristo.
- ♦ Mwamini wa kweli anatafuta kutoharibika, atapewa thawabu ya kipawa cha uzima wa milele - jambo lingine kwa kawaida asilionalo (**Rum. 2:7; 6:23; Yoh. 10:28**). Mwili wetu wa kufa, inabidi uvae kutoharibika Kristo atakaporudi (**1Kor. 15:53**); hivyo kutokufa ni jambo lingine lililoahidiwa, kwa sasa halipo (**1 Yoh. 2: 25**).
- ♦ Mungu pekee ana asili ya kutoharibika (**1 Tim. 6:16**).

4.2 Nafsi Au Roho

Kwa mwangaza unaosonga mbele inabidi kutofikiri kuwa mtu anayo’Nafsi au Roho isiyokufa’ au kitu chochote kisichokufa ndani yake cha kawaida. Tutajaribu kutengeneza vizuri chafuko linalozunguka neno’Nafsi’:

Maneno ya Kiebrania na Kiyunani ambayo yametafsiriwa’nafsi’ katika Biblia

(**'Nephesh'** na **'Psuche'** moja moja) pia yametafsiriwa kwa namna zifuatazo: -

Mwili Pumzi
Kiumbe moyo
Akili mtu
Yeye mwenyewe

Kwa sababu hii'Nafsi' inaitwa mtu, mwili au mwenyewe. Neno mashuhuri'Okoa Roho zetu' maana yake'Tuokoe katika mauti'. Kwa hiyo nafsi au Roho ni'wewe' au mambo yote yanayomfanya kuitwa mtu. Inaeleweka, basi, ya tafsiri tulizo nazo Afrika ya Mashariki (**U.V**) inatumia neno'nafsi' mara nyingi badala ya neno'Wewe' au'Mtu'. Katika Biblia ya kiswahili cha kisasa neno linalotumika ni kiumbe hai. Wanyama aliowaumba Mungu wameitwa ni viumbe wenye uhai viendavyo kila kiumbe chenye uhai (**Mwa. 1:20, 21**).

Neno la Kiebrania lililotafsiriwa "Kiumbe" hapa ni'Nephesh', pia limetafsiriwa'nafsi'; kwa mfano katika **Mwa. 2: 7**; "..... naye mtu akawa nafsi hai". Hivyo mtu ni'nafsi' kama nao wanyama ni'nafsi'. tofauti pekee iliyopo kati ya Wanadamu na Wanyama ni huo ubora wa akili waliyonayo; ameumbwa kwa mfano wa mwili wa Mungu (**Mwa. 1:26**). ona somo la 1:2, na watu wengine wameitwa kumjua Mungu kwa Injili ambamo ndani yake tumaini la kutokufa limefunuliwa kwao (**2 Tim. 1: 10**). Kwa habari ya asili ya desturi yetu na kawaida ya kufa kwetu, haipo tofauti kati ya Mwanadamu na Wanyama: -

"Linalowatokea wanadamu huwatokea na wanyama; jambo moja lawatokea (elewa limekaziwa mara dufu): anavyokufa huyu ndivyoanavyokufa huyu wala mwanadamu hana kitu cha kumpita mnyama wote (yaani wanadamu na wanyama) huenda mahali pamoja (**Kaburini**); wote hutoka katika mavumbi; na hata mavumbini hurudi tena" (**Mhu. 3: 19,20**). Mwandishi wa kitabu cha mhubiri aliyevuviwa aliomba ya kwamba Mungu awasaidie waufahamu huu ukweli mgumu, " ya kuwa (**wanadamu**) wao wenyewe wanafanana na wanyama" (**Mhu. 3:18**). Kwa hiyo inategemewa ya kuwa watu wengi itawawia vigumu kuukubali ukweli huu; Kwa kweli utakuwa ni wa kuweza kufedhehesha kutambua kuwa sisi na wanyama ni sawa sawa, tukiishi kutokana na akili hizo hizo za kujilinda wenyewe, kuishi na kupona mbali na kifo kuwepo, na kuendelea kuzaana. Biblia zote za aina mbili yaani U.V na Biblia - Habari njema - B H.N. hii tafsiri ya **mhubiri 3:8** inasema kwamba Mungu anamjaribu mwanadamu kwa

kumfanya aone kuwa yeye ni mnyama tu. Yaani wale wanaojinyenyekeza mno ili kuwa watu wake wa kweli wanatueleza ukweli huu, bali wale ambao sio watashindwa'jaribu' hili. Elimu ya mwanadamu - wazo la kwamba watu wapo katika ukuu na thamani - kwa utulivu imeeneza ulimwenguni pote kwa karne hii ya ishirini. Ni kazi ya kufaa kusafisha fikira zetu kwa mvuto wa Elimu ya mwanadamu. maneno yaliyo dhahiri ya **zaburi 39:5** yanasaidia: "Kila mwanadamu, ingawa amestawi ni ubatili" Njia ya mwanadamu haimo katika nafsi yake kuelekeza hatua zake si katika uwezo wa mwanadamu" (**Yer. 10:23**).

Moja zaidi ya mambo ya msingi tunayoyajua ni kwamba miili ya wanadamu wote - kwa kweli, vyote "Viumbe hai" hatimae hufa. Basi,'Nafsi' au Roho, inakufa; ni kinyume kabisa na kitu kingine kisichokufa. Haishangazi kuwa karibu theluthi ya matumizi yote ya maneno yaliyotafsiriwa'nafsi' katika Biblia yameunganika na kifo na kuunganika kwa nafsi. ukweli kabisa wa neno Roho, nafsi umetumika kwa namna hii ukionyesha kwamba hakiwezi kuwa kitu fulani kisichoharibika na kisichokufa: -

- ♦ "Roho, nafsi itendayo dhambi, itakufa" (**Ezek. 18:4**)
- ♦ Mungu anaweza kuiua Roho (**Math. 10:28**). Mistari mingine ya Roho kuangamia ni (**Ezek. 22: 27; Mith. 6: 32; Law. 23:30**).
- ♦ Wote wenye kuvuta'Pumzi' wakaangamia kwa makali ya upanga waliokuwa katika Hazori (**Yosh. 11:11; 10:30 -39**).kila Roho yenye uhai ikafa" (**Uf. 16:3; Zab. 78:50**).
- ♦ Kutengwa kwa nafsi kunaweza kuleta maana ikieleweka kuwa Roho inakufa (**Mith. 18: 7; 22:25**; au kuchagua kunyongwa **Ayubu 7:15**).
- ♦ "Hakuna anayeweza kuhuisha nafsi yake" (**Zab.22:29**)
- ♦ Kristo "alimwaga nafsi yake hata kufa" hivyo basi'nafsi' yake au uhai, ulifanywa dhabihu kwa dhambi (**Isa. 53:10, 12**)

Ikiwa'nafsi au Roho' anatajwa mtu au mwili kuliko cheche fulani isiyokufa ndani yetu imeonyeshwa kwa mistari mingi ambamo neno hili linatokea. Mifano mingine iliyowazi wazi ni: -

- ♦ “Damu ya Roho” (*Yer. 2:34*)
- ♦ “Ee nafsi yanguvyote vilivyo ndani yangu Ee nafsi yangu umhimidi BWANAaushibisha mema uzee wako” (*Zab. 103: 1, 2, 5*)
- ♦ “Kwa kuwa mtu atakaye kuiponya nafsi yake ataiangamiza; bali atakayeiangamiza nafsi (Uhai) kwa ajili yangu Ataisalimisha” (*Marko. 8:35*).

Huu ni ushahidi wa kutosha wa nafsi hakitajwi kitu chochote cha kiroho ndani ya mtu; hapa, 'nafsi' (Kiyunani 'psuche') ina maana uhai wa mwili wa mtu tu, ndivyo lilivyotafsiriwa hapa

- ♦ *Hesabu 21:4* mstari unaonyesha kwamba kundi la watu laweza kuwa na nafsi - “Moyo” mmoja. Basi moyo hauwezi kutaja cheche binafsi isiyokufa ndani ya kila mmoja wetu.

4.3 Roho ya Mtu

Kuna chafuko lisilo la heri katika fikira za watu wengi kati ya nafsi na roho. Hili limesumbua kwa ukweli kwamba katika lugha zingine na tafsiri za Biblia, maneno ya Kiingereza 'nafsi' na 'roho' yanafanana. 'Nafsi' kwa ukubwa yanatajwa yote yanayofanywa na mtu wakati mwingine yaweza kutaja roho vile vile. Ingawa hivyo, kwa kawaida kuna tofauti katika maana kati ya 'nafsi' na 'Roho' kama yalivyotumika katika Biblia; nafsi na Roho zaweza 'kugawanyika' (*Ebra. 4: 12*).

Kiebrania na Kiyunani maneno 'Roho' ('Ruach na 'Pneuma' mbali mbali) vile vile yametafsiriwa kwa namna ifuatavyo: -

Uhai	Roho
Akili	Upepo
Pumzi	

Tumejifunza jambo la'Roho' katika somo la 2.1. Mungu anatumia roho yake kutunza viumbe vya asili, na mwanadamu amejumuika. Roho ya Mungu iliyo ndani ya mwanadamu kwa sababu hii ni nguvu ya uhai iliyo ndani yake "mwili bila roho umekufa" (**Yakobo 2:26**). Mungu akampulizia katika (**Pua ya Adamu**) Pumzi (**Roho**) ya uhai; mtu akawa nafsi hai (**Kiumbe**) (**Mwa. 2:7**) Ayubu anaisema'roho ya Mungu' kuwa' Roho ya Mungu i katika pua yangu' (**Ayubu. 27:3;Isaya 2:22**). Roho ya uhai iliyo ndani yetu tunapewa tukizaliwa, nayo tunakuwa nayo mwili unapokuwa hai. Roho ya Mungu ikiondolewa toka kitu chochote, mara moja inapotea - roho ya nguvu ya uhai. Mungu "akijikusanyia roho yake na pumzi zake; wenye mwili wote wataangamia pamoja, nao wanadamu watarejea tena kuwa mavumbi. Ikiwa una ufahamu, sikia neno hili" (**Ayubu. 34:14 -16**). Sentensi ya Mwisho inadokeza tena ya kuwa mwanadamu anakuta hii inaweka wazi umbile lake halisi kuwa vigumu kupatana.

Mungu anapotwaa roho yake toka kwetu tunapokufa. Sio mwili pekee unaokufa, bali fahamu zetu zote zinakoma. Daudi alipofahamu jambo hili lilimfanya amwamini Mungu kuliko viumbe kama Binadamu. Zaburi.146:3-5 ni kukabiri ugumu kwa madai ya wanadamu: "Msiwatumainie wakuu, wala binadamu ambaye hakuna wokovu kwake, Pumzi yake (**roho**) hutoka, hurudia udongo wake, Siku hiyo mawazo yake yapotea (**Maana amefanywa kwa udongo**) Heri ambaye Mungu wa Yakobo ni msaada wake".

Wakati wa kufa, "Mavumbi hurudia nchi kama yalivyokuwa; nayo roho humrudia Mungu aliyeitoa" (**Mhubiri 12: 7**). Tumeonyesha awali kuwa Mungu yupo kila mahali kwa njia ya roho yake. kwa maana hii " Mungu ni Roho" (**Yoh. 4:24**). Tunapokufa'tunavuta pumzi ya mwisho' katika maana kwamba roho ya Mungu iliyondani mwetu imeondoka. kama roho inavuta katika roho ya Mungu inayotuzunguka pande zote; basi wakati wa kufa "roho itamrudia Mungu" Kwa sababu roho ya Mungu hutegemeza viumbe vyote, mfuatano huu wa kufa huwatokea wanyama wote. Watu na wanyama wana roho ile ile, au nguvu ya kuwa hai, ndani yao.'Kwa maana linalowatukia; anavyokufa huyu ndivyo anavyokufa huyu; naam, wote wanayo pumzi moja (Yaani, ile ile) roho ya Pumzi; wala mwandamu hana kitu cha kumpita mnyama" (**mhubiri 3: 19**).

Mwandishi anaendelea kusema kwamba hakuna tofauti ya kuona kati ya roho za watu na wanyama zinakwenda wapi (*Mhubiri 3: 21*). Maelezo haya ya watu na wanyama kuwa na roho moja na kufa kifo kimoja, yanaelekea kurudi kutaja maelezo jinsi wote wanadamu na wanyama, waliokuwa na roho ya uhai toka kwa Mungu (*Mwa. 2:7;7:15*), waliharibiwa na kifo kile kile wakati wa gharika: “wakafa wote wenye mwili waendao juu ya nchi, na ndege, na wanyama wa kufugwa, na kila mnyama wa mwitu, na kila kitambaacho chenye kutambaa juu ya nchi, na kila mwandamu; kila kitu chenye pumzi ya uhai puani mwake kikafakila kilicho hai kikafutiliwa mbali” (*Mwa. 7:21 -23*). Ona kwa kupita jinsi *Zaburi ya 90:5* inavyolinganishwa mauti na gharika. Taarifa iliyo katika Mwanzo 7 kwa udhahiri inaonyesha hivyo kwa maneno ya msingi, watu wapo katika aina hiyo hiyo ni “wote wenye mwilikila kilicho hai”. Hii ni kwa sababu ya kuwa na roho moja ya uhai ndani yake kama wengine.

4.4 Mauti ni Kutokuwa na Fahamu Kabisa

Kutoka kile tulichojifunza mpaka hapo kuhusu nafsi na roho, kinachofuata ni kwamba muda mtu anapokuwa amekufa hawi na fahamu kabisa. Wakati matendo ya wale wanaopashwa kwa Mungu yatakumbukwa naye (*Malaki 3:16; Uf. 20:12; Ebra. 6:10*), Katika Biblia hakuna kinachodokezwa kuwa tunazo fahamu zozote mautini. Ni vigumu kubishana na shuhuda wazi zifuatazo kuhusu hili:-

- ♦ “Pumzi ya (mtu) humtoka, naye hurudi katika udongo wake; siku hiyo mawazo yake yapotea” (*Zaburi 146: 4*).
- ♦ “Wafu hawajui neno lolote, Mapenzi yao, na machukio yao, na husuda yao, imepotea yote pamoja” (*Mhubiri 9:5,6*). Hakuna “hekima huko kuzimu” (*Mhu. 9:10*) - hakuna kufikiri na kwa hiyo hakuna fahamu.
- ♦ Ayubu anasema kwamba mautini, atakuwa ‘Kana kwamba hakuwahi kuwepo’ (*Ayu. 10:18*); aliona mauti kuwa ni usahaulifu, kutokuwa

na fahamu na kukosa kuwepo kabisa tuliokuwa nao kabla ya sisi kuzaliwa.

- ♦ Watu wanakufa kama wanyama (**Mhu. 3:8**); ikiwa mtu anakuwa na fahamu akiwa amepona kifo na kuishi mahali fulani, lakini yote mawili, maandiko na sayansi vipo kimya kuhusu hili.
- ♦ Mungu “anatukumbuka kuwa ni mavumbi. Mwanadamu siku zote si kama majani; kama ua la kondeni ndivyo asitawivyo Haliko; na mahala pekee hapatalijua tena” (**Zab. 103:14 -16**).

Mautini hakika ni kutokuwa na fahamu, hata kwa wenye haki, yameonyeshwa maombi yaliyorudiwa ya watumishi wa Mungu waruhusiwe maisha yao yaweze kurefushwa, kwa sababu walijua kwamba baada ya kufa hawataweza kumsifu na kumtukiza Mungu, kwa kuwa mautini ni kutokuwa na fahamu. Hezekia (**Isaya 38:17 -19**) na Daudi (**Zaburi 6:4,5; 30:9; 39:13; 115:17**) wao ni mfano huu mzuri. mauti yamerudiwa kwa kutaja kuwa ni kulala au kupumzika, wote wawili kwa wenye haki na waovu (**Ayu. 3:11, 13:17; Dan 1.12:13**). Ushahidi wa kutosha umetolewa kwa ajili yetu unaosema wazi ya kwamba wazo la watu wengi kuwa wenye haki wanakwenda kwenye hali ya furaha na kupewa thawabu mbinguni moja kwa moja mara baada ya kufa, peke yake haupatikanai katika Biblia. Funzo la mauti na umbo la binadamu kweli linatoa amani kubwa ya maana. Baada ya hali yote ya magonjwa na maumivu ya maisha ya binadamu, Kaburini ni mahala pa usahaulifu kabisa. kwa wale ambao hawajui matakwa ya Mungu, usahaulifu huu utadumu milele. Sababu kuu ya huzuni hii na uhai wa kwanza hautarudi tena; matumaini yasiyofaa na hofu ya asili ya nia ya mwanadamu havitatambulika au kuogofya.

Kwa kusoma Biblia, kuna utaratibu kweli wa kuivumbua; lakini, kwa bahati mbaya, pia upo utaratibu wenye kosa katika dini aliyojitungia mtu, kutokana na kutoiangalia Biblia. Jitihada za binadamu kurahisisha kilele cha mauti imepelekea aamini ya kwamba ana'nafsi /roho isiyokufa' Mara ikikubalika kuwa kitu hiki kisichokufa kimo ndani ya binadamu, inakuwa ni lazima kudhani kwamba inabidi kiende mahali fulani baada ya kufa. hii imepelekea ya kwamba mautini inabidi ziwepo ajali fulani tofauti kati ya wenye haki na wabaya. kutengeneza wazo hili, imesemwa kuwa inabidi kuwepo sehemu ya'roho nzuri zisizokufa' huenda toharani - mbinguni na

sehemu nyingine kwa ajili ya'roho mbaya zisizokufa' kwenda sehemu hiyo imeitwa kuzimu. Awali tumeonyesha kuwa'nafsi au roho' isiyokufa kwa Biblia haiwezekani. Mawazo mengine potovu yaliyo ndani ya watu wengi jinsi wanavyofikiri sasa yatachambuliwa: -

1. Kama thawabu ya maisha yetu inatolewa mautini kwa namna ya'roho yetu isiyokufa' kugawiwa mahala fulani.
2. Kama mtengano kati ya wenye haki na wabaya hutokea wakati wa kufa.
3. Kama thawabu ya wenye haki ni kwenda mbinguni (**Toharani**) sehemu ya amani.
4. Kama ikiwa kila mmoja ana'roho isiyokufa', basi kila mtu inambidi kwenda aidha mbinguni au kuzimu.
5. Kama'roho' za waovu zitakwenda mahala pa kuadhibiwa panapoitwa kuzimu. (**sehemu ya mateso**).

Shabaha ya uchambuzi wetu sio tu tunakanusha; kwa kupima alama hizi kwa maelezo ya moja baada ya nyingine, tunaamini ya kwamba tutaeleza mambo mengi ya Biblia katika ukweli ambao ni sehemu ya picha ya kweli kuhusiana na desturi ya binadamu.

4.5 Ufufuo

Biblia imekaza kuwa thawabu ya wenye haki itakuwa kwenye ufufuo, Kristo atakapo kuja (**1 Thes. 4:16**).Ufufuo wa wafu wanaopasiwa (ona somo la 4.8) Litakuwa jambo la kwanza atakalofanya Kristo; hili litafuatiwa na hukumu. ikiwa'Roho' ilikwenda mbinguni wakati wa kufa kusingekuwa na haja ya ufufuo. Paulo alisema ya kwamba ikiwa ufufuo haupo, basi juhudi yote ya kumtii Mungu haina maana (**1Kor. 15:32**). kweli asingefikiria kama hivi ikiwa aliamini kuwa atapewa thawabu pia na'roho' yake ikienda mbinguni wakati wa kufa ? Kidokezo ni kwamba aliamini ufufuo wa mwili kuwa ni namna pekee ya thawabu. Kristo ametutia moyo tuwe na mategemeo ya kwamba kupewa thawabu waaminifu walio hai sasa itakuwa wakati wa "Ufufuo" (**Luk. 14:14**).

Maana inabidi tena ituingie sana akilini ya kwamba Biblia haifundishi namna yoyote ya kuwepo mbali na kuwa na umbo la mwili - hili linatumika kwa Mungu, Kristo, Malaika na watu. Kristo atakaporudi “ataubadili mwili wetu mbaya, upate kufanana na mwili wake wa utukufu” (**Flp. 3:20,21**). Ikiwa sasa ana umbo lenye mwili halisi, mwili umetiwa nguvu na roho kuliko damu, hivyo tutashiriki thawabu hii. Kwenye hukumu tutapewa thawabu kwa jinsi tulivyoishi maisha haya katika umbo la mwili (**2 Kor. 5:10**). Wale walioishi maisha ya mwilini - yaani kufuata mwili unavyotaka watabaki na mwili wa sasa unaokufa, ambao wakati huo utaoza ukirudi mavumbini; wakati wale ambao katika maisha yao wamejaribu kuishinda nia ya mwili kwa hiyo ya Roho “Katika Roho atavuna uzima wa milele” (**Gal. 6:8**) kwa umbo la mwili uliojazwa Roho.

Upo ushahidi mkubwa wa kuwa thawabu ya wenye haki itakuwa katika umbo la mwili. Mara huu ukifahamika, maana kuu ya ufufuo itakuwa wazi. Ni dhahiri mwili wetu wa sasa unakoma kuishi tukifa; ikiwa tunaweza kupata tu uzima wa milele na kutokufa katika umbo la mwili, kinachofuata ni kwamba mauti ni hali ya kutokuwa na fahamu. mpaka kipindi hiki cha mwili ukumbwa tena na kisha kupewa mwili wa Mungu.

1 Wakorintho 15 yote inazungumzia kwa kutoa maelezo ya ufufuo; siku zote italipa usomaji wa makini. **1Kor. 15:35 -44** yaeleza jinsi mbegu inavyopandwa na kisha inatoka ardhini ili kupewa mwili wa Mungu, Basi wafu vile vile watafufuka na kupewa thawabu ya mwili. Kama Kristo alivyotoka kaburini na mwili wake wa kufa ukabadilishwa hata kuwa usiokufa, hivyo mwamini wa kweli atashiriki thawabu yake (**Flp. 3:21**). kwa kubatizwa tunajiunga sisi wenyewe na kifo cha Kristo na ufufuo, tukionyesha imani yetu kwamba nasi, pia, tutashiriki thawabu aliyopokea kwa kufufuka kwake (**Rum.6: 3 -5**). Kwa kuyashiriki mateso yake sasa, pia tutashiriki thawabu yake “Tutachukuwa katika mwili (**Sasa**) kuuawa kwake Yesu, ili uzima wa Yesu nao udhihirishwe katika miili yetu” (**2Kor. 4:10**). “Yeye aliyemfufua Kristo katika wafu ataihuisha na miili yenu ya kufa kwa roho wake” (**Rum. 8:11**). Basi kwa tumaini hili “tunasubiri ukombozi wa mwili wetu” (**Rum.8:23**), kwa mwili huo ukiisha fanywa usife.

Tumaini hili la mwili halisi la kupewa thawabu lilieleweka na watu wa mungu tangu nyakati za kwanza. Abrahamu aliahidiwa kwamba, yeye binafsi atarithi nchi ya Kanaani milele, hakika kama alivyotembea juu ya

nchi ndani yake (*Mwa. 13:17; tazama somo la 3.4.*). Imani yake kwa hizo ahadi ilimwezesha aamini kuwa mwili wake kwa namna nyingine, tarehe zijazo, atafufuliwa na kufanywa asife, hivyo hii itawezekana.

Ni dhahiri Ayubu alieleza fahamu zake jinsi, mbali ya mwili wake kuliwa na funza kaburini kwa umbo la mwili atapokea thawabu yake: “mteteaji (**Mkombozi**) wangu yu hai hatimae atasimama juu ya nchi na baada ya ngozi yangu kuharibiwa hivi lakini pasipo kuwa na mwili wangu nitamwona Mungu (nitamwona Mungu kwa macho yangu mwenyewe au katika mwili huu **-B.H.N**) nami nitamwona mimi nafsi yangu, na macho yangu yatamtazama, wala si mwingine, Ingawa mtima wangu unazimia ndani yangu” (*Ayu.19:25 -27*). Tumaini la Isaya lilikuwa hili hili. “Maiti yangu itafufuka” (*Isa. 26: 19*).

Maneno haya kabisa yapatikana katika kifo cha Lazaro, rafiki yake Yesu. Badala ya kumfariji dada mtu kwa kusema kwamba roho yake imekwenda mbinguni, Bwana Yesu alisema siku ya ufufuo: “Ndugu yako atafufuka”. Jibu la haraka toka kwa dada yake Lazaro, Martha laonyesha ni kiasi gani hili lilieleweka na Wakristo wa kwanza: “Martha akamwambia, Najua ya kwamba atafufuka katika ufufuo siku ya mwisho” (*Yoh. 11:23,24*). Kama Ayubu, hakufahamu kuwa mauti ndio njia peke ya kwenda kwenye furaha mbinguni, bali, badala yake alitazama mbele kwenye ufufuo “Siku ya mwisho (**“Hatimaye” ya Ayubu**). Bwana ameahidi: “Kila aliyesikia na kujifunza kwa Baba Nami nitamfufua siku ya Mwisho” (*Yoh. 6:44,45*).

4.6 Hukumu

Biblia hufunza kuhusu hukumu ni moja ya mambo makuu ya msingi wa imani moja, ambayo inabidi yaeleweke wazi kabla ya kubatizwa (*Mdo. 24:25; Ebra. 6:2*). Mara nyingi Maandiko yanataja 'Siku ya hukumu' (**kwa mfano, 2 Pet. 2:9; 3: 7; 1Yoh. 4: 17; Yuda.6**) kipindi ambacho wale waliopewa maarifa na Mungu watapokea thawabu zao. Wote hao itawapasa “kusimama mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo” (*Rum. 14:10*); sisi sote “kudhihirishwa mbele ya kiti cha hukumu ya Kristo” (*2 Kor. 5:10*) ili kupokea thawabu ya maisha yetu katika umbo la mwili. Maono ya Danieli kuhusu kuja kwa mara ya pili Kristo, yamejumuisha moja ya kiti cha hukumu kwa mfano wa kiti cha enzi (*Dan. 7: 9 -14*). Mahubiri ya mifano

yanasaidia kidogo kuongeza maelezo zaidi. Hayo ya talanta yamefananishwa na kurudi kwa Bwana, awaitaye watumishi wake na kuhesabu kadri ya jinsi walivyotumia vema pesa alizowapa (**Math. 25: 14 - 29**). Mfano wa wavuvi umelinganishwa na mwito wa Injili kwa nyavu za kuvulia, zikikusanya kila aina ya watu; ndipo watu wakaketi (**Kuweka hukumu**) nao wakagawa samaki wazuri na wabaya (**Math. 13: 47 -49**). Tafsiri ipo wazi: “Mwisho wa ulimwengu malaika watatokea, nao watawatenga kati ya wabaya na wenye haki”.

Mpaka hapo kutokana na tulichoona, ni vizuri kusadiki kwamba baada ya Bwana, akiisha rudi na kufufua kutakuwepo kukusanyika wote walioitwa na Injili kwenda mahali fulani kwa muda wa namna maalum, watakapokutana na Kristo. Hesabu itabidi wapewe, naye ataonyesha ikiwa wanakubalika au la kupokea thawabu ya kuingia katika ufalme. Ni katika maana hii tu wenye haki wanapokea thawabu yao. Yote haya yanaungwa pamoja na mahubiri ya mifano wa kondoo na mbuzi: “Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu, na Malaika wote watakatifu pamoja naye, ndipo ataketi kwenye kiti cha utukufu wake (Kiti cha enzi cha Daudi -Yerusalemu, **Luka. 1: 32,33**): na mbele yake watakusanyika mataifa yote (yaani - watu wa kutoka mataifa yote, **Math. 28:19**): naye atawagawa kama mchungaji anavyowagawa kondoo na mbuzi. Atawaweka kondoo mkono wake wa kuume, na mbuzi mkono wake wa kushoto. Kisha mfalme atawaambia wale walioko mkono wake wa kuume, Njooni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme mliowekewa tayari (**Math. 25:31 -34**).

Kurithi Ufalme wa Mungu, kupokea ahadi za Abrahamu kuhusu ufalme, ni thawabu ya wenye haki. Lakini hii itakuwa tu baada ya hukumu, itakuwa Kristo ajapo, Kwa hiyo haiwezekani kupokea thawabu iliyoahidiwa ya mwili usiopatikana na mauti kabla Kristo hajarudi; kwa sababu hii inatubidi kusema kuwa tangu wakati wa kifo hadi ufufuo, mwamini hana ufahamu unaoishi kabisa, kwa kuwa hauwezi kuishi kwa namna yoyote bila kuwa na mwili.

Ni neno la awali la Biblia kwamba Kristo akirudi, ndipo thawabu itatolewa - na sio kabla: -

- ♦ “Mchungaji mkuu (**Yesu**) atakapodhihirishwa, mtaipokea taji ya utukufu” (**1Pet. 5: 4; 1:13**).

- ♦ “Kristo Yesu atakayewahukumu walio hai na waliokufa, kwa kufunuliwa kwake na kwa ufalme wake taji ya haki, ambayo Bwana, mhukumu mwenye haki, atanipa siku ile” (**2Tim. 4:1;8**).
- ♦ Masihi atakapokuja siku ya mwisho, “wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi (**Mwa. 3:19**) wataamka, wengine wapate uzima wa milele, na wengine aibu na kudharauliwa” (**Dan 12:2**).
- ♦ Kristo atakapokuja katika hukumu, waliomo makaburini Watatoka; wale waliofanya mema kwa ufufuo wa uzima, na wale waliotenda mabaya kwa ufufuo wa hukumu” (**Yoh. 5:25 -29**).
- ♦ “Tazama, (mimi Yesu) naja upesi; na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo” (**Uf. 22:12**). Hatuendi mbinguni kupokea ujira - Kristo anatuletea toka Mbinguni.

Ujira upo pamoja naye Yesu kutuletea unadokezwa kwamba tumetayarishiwa mbinguni, lakini tutaletewa duniani ajapo mara ya pili; 'Urithi' wetu wa nchi aliyoahidiwa Abrahamu kwa maana hii “Umetunzwa mbinguni kwa ajili yenu, Nanyi mnalindwa na nguvu za Mungu kwa njia ya Imani hata mpate wokovu ulio tayari kufunuliwa wakati wa mwisho” Kristo ajapo. (**1Pet. 1:4,5**) Kufahamu hili kunatuwezesha kufasiri kwa usahihi lisiloleweka mno fungu la maneno yaliyo katika **Yohana 14:2,3**: “Maana (**mimi Yesu**) naenda kuwaandalia mahali. Basi mimi nikienda kuwaandalia mahali (tuzo “ imetunzwa mbinguni”), nitakuja tena niwakaribishe kwangu ili nilipo mimi nanyi mwepo” Yesu anasema kila mahali kuwa atakuja tena kutupa tuzo zetu (**Ufu. 22:12**), tumeona kwamba hizi zitatolewa kwenye kiti chake cha hukumu. Atatawala juu ya kiti cha enzi cha Daudi Yerusalemu'milele’ (**Luk. 1:32,33**). Maisha ya milele atayatumia hapa duniani, ni mahala atakapokuwa katika ufalme wa Mungu duniani - hapo tutakuwepo nasi pia. Ahadi ya “Kuwakaribisha kwangu” inaweza basi kusomwa kuwa ni maelezo ya sisi kukubaliwa naye kwenye hukumu. Fungu la maneno machache ya Kiyunani katika sentensi “niwakaribishe kwangu”, vile vile linatokea katika **Math. 1:20** kuhusu Yusufu “kumchukua kwake” Mariamu kuwa mkewe. Basi halihitaji kwa ulazima kuondoka kwa mwili kuelekea kwa Yesu.

Kama tuzo itatolewa tu kwenye hukumu Kristo atakaporudi, kinachofuatia ni kwamba wenye haki na waovu wanakwenda kwenye sehemu moja wanapokufa yaani Kaburini hakuna tofauti inayofanywa kati yao katika mauti yao.

Kwa jambo hili yafuatayo ni ushahidi wa hakika: -

- ♦ Yonathani alikuwa mwenye haki, Sauli mwovu, Lakini “Mautini hawakutengwa” **(2 Sam. 1:23)**.
- ♦ Sauli, Yonathani na Samweli wote walikwenda sehemu moja walipokufa **(1 Sam. 28:19)**.
- ♦ Abrahamu mwenye haki “ akakusanyika kwa watu wake” au wazee, alipofariki; walikuwa ni waabudu sanamu **(Mwa. 25:8; Yoh. 24:2)**
- ♦ Aliye na busara kiroho na mpumbavu wanapata kifo kimoja **(Mhub. 2: 15. 16)**.

Hii yote ni tofauti dhahiri kwa madai ya 'Ukristo' wa watu wengi. Mafundisho yao kuwa wenye haki mara akifa anakwenda mbinguni yanaharibu haja ya ufufuo na hukumu. Lakini tumeona ya kuwa haya ni matukio ya muhimu katika mpango wa wokovu wa Mungu, hivyo katika ujumbe wa Injili wazo la wengi kuwa mwenye haki mmoja anakufa na kupewa tuzo ya kwenda mbinguni, akifuatiwa siku nyingine, mwezi unaofuata, mwaka unaofuata, na wengine.

Wazo hili linapingana vikali na mafunzo ya Biblia ya kuwa wenye haki wote watapewa thawabu pamoja: -

- ♦ Kondoo wanatengwa kwenye hukumu, mmoja mmoja. mara hukumu ikiisha, Kristo atawaambia kondoo wote waliokusanyika mkono wake wa kuume,
- ♦ “Njoni, mliobarikiwa na baba yangu, urithini ufalme mliowekewa tayari” **(Math. 25:34)**. Hivyo kondoo wote wanarithi ufalme wakati mmoja **(1 Kor. 15:52)**.
- ♦ Kwenye 'mavuno' ya Kristo akirudi na kufanya hukumu, wote waliofanya kazi ya injili 'Watafurahi pamoja' **(Yoh. 4:35,36; Math. 13:39)**.
- ♦ **Ufunuo 11:8** hufafanua “Wakati wafu watakapohukumiwa” hapa Mungu atakapowapa thawabu watumwa wake Watakatifu Nao wanaolicha jina lako' - yaani waamini wote pamoja.
- ♦ Waebrania 11 ni sura inayoorodhesha watu wengi wenye haki walio katika Agano la Kale mstari wa 13 unasema: “Wote hawa walikufa

katika imani, bila kupokea ahadi, alizoahidiwa Abrahamu kuhusu wokovu wa kuingia ufalme wa Mungu (*Ebra. 11:8 -12*). kinachofuata ni kwamba kwenye kifo chao, watu hawa,mmoja mmoja hawakwenda mbinguni kupokea thawabu. Sababu hizi zimetolewa katika mstari 39,40: Wote hawakupokea ahadi: Kwa kuwa Mungu alikuwa ametangulia kutuwekea sisi kitu kilicho bora, ili wao wasikamilishwe pasipo sisi”. Kuchelewesha kuwapa thawabu yao waliyoahidiwa sababu ilikuwa ni mpango wa Mungu wa kwamba waaminifu wote “Wakamilishwe” pamoja, kwa wakati mmoja. Tendo hili litafanyika kwenye hukumu, Kristo akirudi.

4.7 Mahali pa Kupewa Thawabu: Mbinguni au Duniani ?

Mbali na sababu zilizo juu, yeyote anayekuwa mbinguni sio duniani ndipo patakuwa mahala pa ufalme wa Mungu, Yaani pa tuzo iliyoahidiwa, inahitajika pia kueleza kutokana na vipengele vifuatavyo:-

- ♦ ‘Sala ya Bwana’ inaomba ufalme wa Mungu uje (yaani, kuomba Kristo arudi), ili mapenzi ya Mungu yatimizwe duniani kama mbinguni (*Math. 6:10*). Kwa hiyo tunaomba ufalme wa Mungu uje duniani. Ni huzuni kwa watu maelfu wanaomba maneno haya kila siku bila kufikiri wakati bado wanaamini kuwa ufalme wa Mungu tayari sasa umewekwa imara mbinguni, na kuwa dunia itaharibiwa.
- ♦ “Heri wenye upole; maana hao watairithi nchi” (*Math. 5:5*) - Sio'..... maana nafsi, roho zao zitakwenda mbinguni’. Huu unataja katika kusema *Zaburi 37*, yote inakaza kusema ya kwamba thawabu ya mwisho ya wenye haki itakuwa duniani. Katika hii hii halisi ambayo waovu walifurahi ukuu wao wa muda, Wenye haki watapewa zawadi ya uzima wa milele, na kumiliki nchi ambayo waovu walitawala (*Zab. 37:34, 35*). ‘Wenye upole watairithi nchi maana waliobarikiwa na yeye watairithi nchi wenye haki watairithi nchi, nao watakaa humo milele” (*Zab. 37:11, 22,29*). kuishi katika nchi/ nchi ya ya ahadi milele maana yake ni kwamba uzima wa milele kuwa mbinguni hauwezekani.

- ♦ “Daudi, Alifariki akazikwa Daudi hakupanda kwenda mbinguni” (**Mdo. 2:29,34**). Badala yake, Petro alielezwa kwamba tumaini lake lilikuwa ni ufufuo toka wafu Kristo akirudi (**Mdo. 2: 22-36**).
- ♦ Dunia ni uwanja wa shughuli za Mungu kwa watu: “Mbingu ni mbingu za Bwana, bali nchi amewapa wanadamu” (**Zab. 115:16**).
- ♦ **Ufunuo 5:9,10** yataja maono ya wenye haki kile watakachosema watakapo kubaliwa kwenye kiti cha hukumu: “**(Kristo)** umetufanya kuwa wafalme na makuhani kwa Mungu wetu. nasi tutamiliki juu ya nchi”. Hii picha ya kutawala katika ufalme wa Mungu duniani inaondowa kabisa wazo lisilo dhahiri ya kwamba tutafurahi furaha kamili mahala fulani mbinguni.
- ♦ Unabii wa Danieli sura ya 2 na 7 zinatoa maelezo ya mambo ya mfululizo wa nguvu za utawala, ambazo mwishowe zitaingiliwa na ufalme wa Mungu Kristo akirudi. Mamlaka ya ufalme huu itakuwa “chini ya mbingu zote” nao utajaa “dunia yote” (**Dan.7: 27; 2:35,44**).Huu ufalme usio na mwisho “watapelewa watu, Watakatifu wake aliye juu” (**Dan. 7:27**); thawabu yao basi ni uzima wa milele katika ufalme huu utakao wekwa duniani, chini ya mbingu.

4.8 Uwajibikaji Mbele Za Mungu

Kwa kawaida ikiwa binadamu ana'nafsi isiyokufa' analazimika kuwa na maisha ya kuishi miele mahali pengine - aidha mahali pa kupewa thawabu au mahali pa kuadhibiwa. Hapa panadokezwa kwamba kila mtu ana wajibu mbele za Mungu. Kwa utofauti; tumeonyeshwa jinsi Biblia inavyofunza kuwa binadamu amefanana na wanyama, ndani yake hana kitu kisichokufa. Lakini, watu wengine wametoa tumaini la uzima wa milele katika ufalme wa Mungu. Na iwe dhahiri kuwa sio kila mtu aliyewahi kuishi atafufuliwa; kama wanyama, binadamu anaishi na kisha kufa, na kuoza katika mavumbi. Lakini kwa kuwa hukumu itawekwa na wengine wakisha hukumiwa, wengine kuzawadiwa uzima wa milele, inatubidi tusema kwamba watakuwepo aina ya watu ambao watafufuliwa ili wahukumiwe na kupewa tuzo .

Mtu ikiwa atafufuliwa au la hutegemea ikiwa anapasiwa na hukumu msingi wa hukumu yetu utakuwa vipi maarifa yetu yameitikia neno la Mungu. Kristo alieleza: -“Yeye anikataa mimi, asiyeyakubali maneno yangu anaye amhukumuye; neno hilo nililolinena ndilo litakalo mhukumu siku ya mwisho” (**Yoh.12:48**).Wale ambao hawajafahamu au kuelewa neno la Kristo, na hivyo hakuwa na nafasi ya kumkubali au kumkataa, hawatahesabiwa kwa hukumu. “Kwa kuwa wote waliokosa pasipo wenye sheria (**ya Mungu**) watapotea pasipo sheria; na wote waliokosa, wenye sheria, watahukumiwa kwa sheria (Kwa kuwa **walielewa**)” (**Rum. 2:12**). Hivyo wale ambao hawajajua matakwa ya Mungu wataangamia kama wanyama; wakati wote kwa kujua wanavunja sheria ya Mungu wanahitajika kuhukumiwa, na kwa sababu hii watafufuliwa ili waikabili hukumu.

Mbele za Mungu “Dhambi haihesabiwi isipokuwa sheria” Dhambi ni kuvunja sheria ya (Mungu); “kutambua dhambi huja kwa njia ya sheria” (**Rum. 5:13; 1 Yoh. 3:4; Rum 3:20**). Pasipo kujua sheria za Mungu kama zilivyofunuliwa katika neno la Mungu, “Dhambi haihesabiwi” kwa mtu, kwa sababu hii hawahukumiwi au kufufuliwa. Wale wasiojua au kuelewa neno la Mungu basi watabakia wamekufa, kama watakvayokuwa wanyama na mimea, kwa Kuwait wana nafasi moja. “Mwanadamu iwapo hana akili, amefanana na wanyama wapotea” (**Zab. 49:20**). “Kama kondoo wanawekwa kwenda kuzimu” (**Zab. 49:14**).

Ni kujua njia za Mungu ndiko kunatufanya tuwajibike mbele zake kwa ajili ya matendo yetu na kwa sababu hii ni lazima kufufuliwa na kutokea kwenye kiti cha hukumu. Basi ifahamike kwamba sio peke yao wenye haki au waliobatizwa watakaofufuliwa, bali wote walio na wajibu kwa Mungu kwa sababu ya wao kumjua. Hili ni neno la maandiko lililorudiwa mara nyingi: -

- ♦ **Yohana 15:22** unaonyesha ya kwamba kujua neno kunaleta uwajibikaji: “Kama mimi (**Yesu**) nisingelikuja na kusema nao, wasingelikuwa na dhambi: Lakini sasa hawana udhuru kwa dhambi yao” **Warumi 1:20 -21** vile vile yasema kwamba kumjua Mungu kunawafanya watu “wasiwe na udhuru”.
- ♦ “Basi kila aliyesikia na kujifunza kwa BabaNami (**Kristo**) nitamfufua siku ya mwisho” (**Yoh. 6:44,45**).

- ♦ Mungu tu “amejifanya haoni” matendo ya wale wasiojua kabisa njia zake. Wale wanaojua njia zake, anawaona na kutegemea kuitikia (*Mdo. 17:30*).
- ♦ Na mtumwa yule aliyejua mapenzi ya Bwana wake, asijiweke tayari; wala kuyatenda mapenzi yake, atapigwa sana. Naye asiyejua naye amefanya yastahiliyo mapigo, atapigwa kidogo (Yaani kwa kubaki mfu). Maana kila aliyepewa vingi, kwake huyo vitatakwavingi, naye waliyemweka amana vitu vingi, kwake huyo watataka na zaidi” (*Luk. 12:47,48*) - Basi ni kiasi gani zaidi ?
- ♦ “Basi yeye ajuaye kutenda mema, wala hayatendi, kwake huyo ni dhambi” (*Yak. 4:17*).
- ♦ Wajibu wa Israeli mahususi kwa Mungu ndio ulikuwa unaeleza ufunuo wake kwao kuhusu Yeye mwenyewe (*Amosi. 3:2*).
- ♦ Sababu ya fundisho hili la uwajibikaji, “Ingekuwa heri kwao (wanaorudi na kugeuka toka kumfuata Mungu) wasingeliijua njia ya haki na, kuliko kuijua, kisha kuiacha ile amri takatifu waliyopewa” (*2 Pet. 2:21*). Mafungu mengine ya maneno ni pamoja na: *Yoh. 9:19; 1 Tim. 1:13; Hosea 4:14; K/Torati 1:39*.

Kumjua Mungu kunatufanya kufika kwenye kiti cha hukumu, kinachofuata ni kwamba wale wasio na elimu hii hawatafufuliwa, kwa kuwa hawahitajiki kuhukumiwa, na huko kukosa kwao elimu kunawafanya wawe “kama wanyama wanaopotea” (*Zab. 49:20*). Zipo ishara kubwa zinazoonyesha kwamba sio wote waliokuwa hai watafufuliwa:-

Watu wa zamani wa taifa la Babeli “Hawatafufuka” baada ya kufa kwao kwa sababu walikuwa hawamjui Mungu wa kweli (*Yer. 51: 39; Isa. 43: 17*).

Isaya mwenyewe alijipa moyo: “Ee BWANA, Mungu wetu wa (**Israeli**), mabwana wengine zaidi ya wewe wametumiliki (Yaani, **Wafilisti na Wakaldayo**)Wao wamekufa, hawataishi (tena); Wamekwisha kufariki hawatafufuka; na kuupoteza ukumbusho wao umepotea” (*Isa. 26: 13,14*). Ona mkazo mara tatu hapa juu ya kutofufuliwa kwao: Hawataishi

(tena) hawatafufuka na kupoteza ukumbusho wao” kwa utofauti, Israeli alikuwa na “Wafu wako (**Israeli**) wataishi, miili yao itafufuka (**B.H.N**)” (*Isa. 26:19*).

Akizungumzia kuhusu watu wa Mungu -Israeli, tumeambiwa ya kwamba Kristo atakaporudi, “wengi wa hao waliolala katika mavumbi ya nchi wataamka, wengine kwa uzima wa milele, wengine kwa aibu na kudharauliwa milele” (*Dan. 12:2*). Hivyo “Wengi” bali sio wote, Wayahudi watakaofufuliwa, kwa ajili ya wajibu wao kwa Mungu wakiwa ni watu wake walioteuliwa. kati yao wasiomjua Mungu wao wa kweli watalala, wasiamke tena’ kwa kuwa hawana uwezo kupata “Neno la Mungu” (*Amosi 8:12, 14*).

SASA TUMEJIFUNZA KWAMBA: -

- 1. Kujua neno la Mungu kunafanya kuwajibika kwake.**
- 2. Wanaowajibika ndio tu watafufuliwa na kuhukumiwa.**
- 3. Wasiomjua Mungu wa Kweli kwa Sababu hii watabakia na hali yao ya kufa kama wanyama.**

Vidokezo vya maneno haya vinafanya pigo baya kwa kiburi cha mwanadamu kwa kile ambacho kwa kawaida tunapenda kuamini: mamilioni ya watu, pande mbili, sasa na katika historia nzima, ambao hawajui Injili ya kweli; kwa ugumu wa akili mbaya, ambao hawawezi kuelewa ujumbe wa Biblia; watoto wadogo na wachanga ambao wamekufa kabla ya kuwa watu wakubwa vya kutosha kuifahamu Injili; makundi yote hayo yanaangukia ndani ya aina ya wale ambao hawana elimu ya kweli juu ya Mungu, na kwa hiyo hawawajibiki kwake.

Hii ina maana kwamba hawatafufuliwa, bila kuangalia nafsi ya kiroho ya wazazi wao. Hii huenda kinyume na chembe ya kufuata mambo ya binadamu na haja zetu zote za mwili na mawazo; Lakini unyenyekevu wa kweli kuhusu neno la Mungu kwa ukweli wa mwisho, ukiwekwa pamoja na unyenyekevu wa wazo linalostahili kwa umbo letu wenyewe, litatufanya tukubali ukweli huu. upimaji ulionyooka wa ukweli anaopata mwanadamu, hata bila ya mwongozo wa Andiko, pia tumaiani la maisha yajayo haliwezi kuwapo kwa makundi yaliyotajwa hapo juu.

Hoja yetu kwa njia za Mungu katika mambo haa ni nje mno ya amri: “Lakini, ewe binadamu, U nani hata uthubutu kumhoji Mungu ?” (**Rum. 9:20 - B.H.N.**). Tunaweza kukubali bila kufahamu, lakini kamwe haitupasi kumshitaki Mungu kwa udhalimu au kutokuwa na haki. Kidokezo cha kwamba Mungu anaweza kuwa katika njia yoyote ya kutopenda au katika kosa kunaendeleza mtazamo wa kuogofya kwa mwenyezi Mungu, Baba na Muumba anayewatendea viumbe wake bila akili na njia isiyo haki. Taarifa ya mfalme Daudi ya kupotewa na mtoto wake katika kuisoma inasaidia; **2 Sam. 12: 15 -24** habari imetolewa jinsi Daudi alivyoomba kwa bidii kwa ajili ya mtoto wakati akiwa hai, lakini akakubali mwisho wa kifo chake kuwa kilikuwa kitokee tu: “Mtoto alipokuwa hai, nalifunga, nikalia: kwa maana nalisema, Ni nani ajuaye kwamba Bwana atanihurumia, mtoto apate kuishi ?. Lakini sasa amekufa nifungie nini ? Je ! naweza kumrudisha tena ? Hatanirudia mimi”. Naye Daudi akamfariji mkewe, mapema iwezekanavyo akawa na mtoto mwingine.

Hatimae, inabidi isemwe ya kwamba watu wengi, kwa kushika jambo hili la wajibu kwa Mungu, wanaona kuwa hawana haja kupata elimu yoyote ya kumjua zaidi kwa kadhia wanakuwa na wajibu kwake na hukumu. Lakini kwa kiwango kingine yaelekea kwamba watu hawa ni tayari wana wajibu kwa Mungu, wao kufahamu elimu ya neno la Mungu lililowafanya wajue ukweli kwamba Mungu anafanya kazi katika maisha, akiwapa uhusiano wa kweli pamoja naye. Inabidi ikumbukwe ya kwamba “Mungu Ni Pendo”, naye “Hapendi mtu yeyote apotee”, na akamtoa mwanae wa pekee, ili yeyote amwaminie asipotee, bali awe na uzima wa milele” (**1 Yoh. 4:8;2 Pet. 3:9; Yn. 3:16**).

Heshima hii na haki ya mtu isiyoepukika inaleta majukumu ya kujibu. Lakini haya hayajakusudiwa kuwa mazito sana au ya kututaabisha; Kama kweli tunampenda Mungu, tutafahamu ya kwamba yeye katupatia wokovu sio tuzo inayofanywa bila kufikiri kwa ajili ya matendo fulani, bali kwa upande wake ni nia ya upendo kufanya yote awezayo kwa ajili ya watoto wake, kuwapa uzima wa milele na furaha, kwa kufahamu tabia na sifa ya ajabu.

Tunapokubali na kusikia wito wa Mungu kwa njia ya neno lake, tutatambua ya kwamba tunapotembea katika kusanyiko, Mungu anatuangalia kwa nguvu maalumu, kwa shauku akitafula nguvu za kuvutika kwetu kwenye

upendo wake, kuliko kutusubiri kufikia majukumu yetu. Jicho hilo la upendo kamwe haliwi mbali nasi; wala hatuwezi kusahau wala kutangua maarifa yetu kwake ili kuufurahisha mwili, kuwa huru na wajibu kwa Mungu. Badala yake, tuweze kujifurahisha kwa tendo maalum la kuwa karibu na Mungu na hivyo tuamini ukuu wa pendo lake, tunapotafuta kumjua zaidi kuliko kidogo. Upendo wetu njia za Mungu na nia ya kuzijua, vivi hivi basi tuweze kwa usahihi zaidi kumuigiza, kuwe muhimu kuliko woga wetu kwa utakatifu wake mkuu.

4.9 Kuzimu

Wazo la kuzimu kwa watu wengi ni mahala pa adhabu kwa'roho zisizopatwa na kifo' za wabaya moja kwa moja baada ya kufa, au mahala pa kuteswa wale ambao watakataliwa. Ni tendo letu la kusadikisha kwamba Biblia inafundisha kuwa kuzimu ni kaburi, mahali watu wote wanakwenda wakifa.

Ni neno lisilotumika sana katika misemo ya watu, awali katika Kiebrania neno'Sheol' limetafsiriwa'hell' kwa kiingereza. kwa hiyo Biblia ya kiswahili ilipoandikwa tafsiri toka kiingereza neno liliandikwa'Kuzimu' likiwa na maana'mahala pa kuzika wafu' Leo watu wametoa habari zinazotofautiana na Biblia inavyoelezea kuhusu neno kuzimu. Biblia yetu ya kiswahili hapa Afrika Mashariki ni **U.V** ikiwa na maana kuwa ni tafsiri tofauti -tofauti toka Biblia mbali mbali za kiingereza ambazo ni **K.J.V, R.S.V, R V** n.k sasa hivi Biblia zilizopo kwa kiswahili ni **U.V** na Biblia habari njema kiswahili cha kisasa kwa kifupi (**B.H.N**) mifano michache ambayo katika Biblia hili neno'Kuzimu' limetafsiriwa'kaburi' linafanya wazo la watu wengi kutofaa kuhusu kuzimu kuwa ni mahala pa ziwa la moto na kuteswa wabaya ni: -

“E e BWANA, wasio haki wanyamaze kuzimu” (**Zab. 31:17**).

“Bali BWANA ataikomboa nafsi yangu, atanitoa mikononi mwa kuzimu - Kaburi (**Zab. 49:15**) yaani nafsi ya Daudi au mwili atafufuliwa toka kaburini, au kuzimu’.

Imani ya kuwa kuzimu ni sehemu ya kuadhibiwa wabaya mahala ambapo hawawezi kuepuka haiwezi kupatana na hii; mtu mwenye haki anaweza kwenda kuzimu (**Kaburini**) na kutoka tena. **Hosea 13:14** anathibitisha hivi: “Nitawakomboa (watu wa Mungu) na nguvu za kaburi (kuzimu); nitawaokoa na mauti” mstari huu umenukuliwa katika **1 Kor. 15: 55** unahusu ufufuo Kristo akirudi. vivyo hivyo katika maono ya ufufuo wa pili (ona somo la 5. 5) “mauti na kuzimu zikawatoa wafu waliokuwemo ndani yake” (**Uf. 20:13**). Tazama mfano kati ya mauti yaani, Kaburi, na kuzimu (pia ona **zaburi 6:5**). Maneno ya hana katika **1 Sam. 2:6** yapo wazi kabisa: “BWANA huua naye hufanya kuwa hai (Kwa njia ya ufufuo): hushusha hata kuzimuni (kaburini), tena huleta juu”. Kwa kuwa 'kuzimu' ni kaburi itegemewe kwamba wenye haki wataokolewa kutoka hilo kwa njia ya kufufuliwa kwao kupata uzima wa milele. Hivi inawezekana kabisa kuingia 'Kuzimu' au kaburini, na baadae kuliacha kwa njia ya ufufuo. Mfano mkubwa ni huo wa Yesu, ambaye roho yake haikuachwa kuzimu, wala mwili wake haukupata kuoza' (**mdo. 2:31**). wa sababu alifufuliwa. Angalia usambamba kati ya 'roho' ya Kristo na 'mwili' wake. kama mwili wake “haukuachwa kuzimu” ni kudokezwa kuwa alikuwako huko kwa kipindi, yaani, siku tatu ambazo mwili wake ulikuwamo kaburini. Kama Kristo alikwenda 'kuzimu' uwe ushahidi wa kutosha kwamba sio sehemu wanako kwenda wabaya.

Watu wote wabaya na wazuri wanakwenda 'Kuzimu' yaani kaburini. Hivyo Yesu “Wakamfanyia kaburi pamoja na wabaya” (**Isa. 53:9**) kwa kufuatana na mstari huu, ipo mifano mingine mingi ya watu wenye haki kwenda kuzimu, yaani kaburini. Yakobo alisema ya kwamba “nitamshukia mwanangu, nikisikitika, hata kuzimu (kaburini) Akamlilia” Yusufu (**Mwa. 37:35**).

Ni moja ya mambo ya awali ya Mungu ya kuwa adhabu kwa ajili ya dhambi ni mauti (**Rum 6:23; 8:13; Yakobo 1:15**). Hapa kwanza tumeonyesha mauti ni hali ya kutokuwa na fahamu kabisa. Dhambi husababisha kuangamia kabisa, sio kuteswa milele (**math. 21:41; 22:7; Marko. 12:9; Yakobo 4:12**), hakika kama watu walivyoangamia kwa gharika (**Luk. 17: 27, 29**), Kama waisraeli walivyokufa jangwani (**1 Kor.**

10:10). katika sehemu zote hizi watenda dhambi walikufa kuliko waliteswa milele. Basi haiwezekani kwamba wabaya wanaadhibiwa wakiwa na fahamu kwa mateso na kuona.

Vile vile tumeona kuwa Mungu hahesabu dhambi - au kutuweka katika taarifa ikiwa hatujui neno lake (**Rum 5:13**). Walio katika nafasi hii watasalia wakiwa wafu. Walio kwisha jua matwaka ya Mungu watafufuliwa na kuhukumiwa Kristo akirudi. Ikiwa wabaya adhabu wanayopata itakuwa ni kifo, kwa sababu hii ni hukumu kwa ajili ya dhambi. Kwa sababu hii baada ya kuja mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, wataadhibiwa na kisha kufa tena, kubaki katika kifo milele. Hii itakuwa ni 'Mauti ya pili' iliyosemwa katika **ufu. 2:11; 20:6**. Watu hawa walikuwa wamekufa mara ya kwanza, kifo cha kutokuwa na ufahamu kabisa. Watafufuliwa na kuhukumiwa Kristo akirudi, na kisha kuadhibiwa na mauti ya pili, ambayo, kama mauti yao ya kwanza, hawatakuwa na ufahamu kabisa. Hii itadumu milele.

Ni katika maana hii ya kuwa adhabu kwa ajili ya dhambi ni ya 'milele', katika hiyo haitakuwa na mwisho mauti yao. Kubaki wafu milele ni adhabu isiyo na mwisho. Mfano wa Biblia kutumia aina hii ya maelezo yanapatikana katika **K/Torati 11:4**. Huu unaeleza Mungu akiwaangamiza mara moja Jeshi la Farao katika Bahari ya shamu milele, maangamizi yanayoendelea ni kama hasa jeshi hili halikurudia tena kuwasumbua Israeli, "alivyowafunikiza na maji ya Bahari ya Shamu alivyowaangamiza BWANA hata hivi leo".

Hata katika nyakati za awali za Agano la Kale waamini walielewa kwamba kutakuwa na ufufuo siku ya mwisho, ambapo waovu wanaowajibika watarudi kaburini. **Ayu. 21:30,32** yupo wazi sana: "Kwamba mwovu na kuongozwa nje (Yaani kufufuliwa) katika siku ya Adhabu pamoja na hayo atachukuliwa (kwenda) kaburini". Moja ya mifano ya mahubiri kuhusu kurudi kwa Kristo na hukumu inazungumzia wabaya 'Kuchinjwa' mbele yake (**Luk. 19: 27**). Mfano huu ni shida kufaa katika wazo la wabaya wanaishi milele katika hali ya kuwa na fahamu daima wakipokea mateso. Kwa vyovyote hii itakuwa ni adhabu isiyo na maana - mateso ya milele kwa matendo ya miaka 70. Mungu haoni raha kuwaadhibu watu wabaya; basi inategemewa kuwa hatawapa adhabu isiyo na mwisho. (**Ezek. 18:23, 32; 33:11; 2 Pet. 3:9**).

Ufalme wa Kikristo ulioiacha imani mara nyingi unajumuisha 'kuzimu' na wazo la moto na mateso. wazo hili hutofautiana vikali na mafunzo ya Biblia kuhusu kuzimu (kaburi). "Kama kondoo wamewekwa kwenda kuzimu (kaburini); na mauti itawachunga" (**Zab. 49:14**) inadokeza ya kuwa kaburi ni mahala pa usahaulifu kwenye utulivu. Mbali ya roho ya Kristo, au mwili kuwa kuzimu kwa siku tatu, haukuachwa uoze (**Mdo. 2:31**) isingewezekana kama kuzimu ni mahala pa moto.

Ezek. 32: 26- 30 inatoa picha ya mashujaa wa vita wa mataifa yaliyowazunguka, wanalala kwa amani katika makaburi yao: "Mashujaa wao walioanguka (katika vita) walioshuka kuzimu pamoja na silaha zao za vita: ambazo wameweka panga chini ya vichwa vyao wamelala pamoja nao washukao shimoni" Hapa tunatajiwa desturi za mashujaa kuzikwa na silaha zao na kukilaza kichwa cha maiti juu ya upanga wake. Lakini haya ni kueleza 'Kuzimu' - kaburi. Hawa watu mashujaa bado wanalala kuzimu (yaani, kaburini) ni shida kusaidia wazo la kuwa kuzimu ni sehemu ya moto.

Vitu vya mwili (kwa mfano, mapanga) kwenda sehemu moja "kuzimu" kama watu, ikionyesha kwamba kuzimu sio uwanja wa mateso ya kiroho. Hivyo Petro alimwambia mtu mwovu, "Fedha yako na ipotele mbali pamoja nawe (**mdo. 8:20**) Taarifa ya yaliyompata Yona yanapinga hili. Akiisha mezwa hai na samaki mkubwa, "Yona akamwomba BWANA, Mungu wake, katika tumbo la yule samaki akisema, Nalimlilia Bwana Katika tumbo la kuzimu naliomba" (**Yona. 2:1,2**). Tumbo la kuzimu' hili ni sambamba na hilo la nyangumi. Tumbo la nyangumi kweli palikuwa ni mahala pa uficho' ambayo ndiyo maana ya neno msingi 'Kuzimu' lililotafsiriwa 'kaburi' Ni wazi haikuwa ni sehemu ya moto, Yona alitoka nje ya "tumbo la kuzimu" hapo nyangumi alipomtapika. Jambo hili lililenga mbele kwenye ufufuo wa Kristo toka 'kuzimu' (**kaburini**) - ona **Mathayo 12:40**.

MOTO ULIOELEZWA KWA MANENO YA MFANO

Walakini, Biblia mara nyingi inatumia mfano wa moto wa milele ili kuonyesha hasira ya Mungu kwa dhambi, ambayo itasababisha kuharibiwa kabisa mtenda dhambi kaburini. Sodoma iliadhibiwa na "moto wa milele" (**Yuda. 7**), yaani iliadhibiwa na kuangamizwa kwa sababu ya uovu wa

wakazi. Leo mji umo katika maangamizi, umezama chini ya maji ya bahari ya chunvi, haumo kwa namna yoyote katika moto sasa, ambao ni wa muhimu tukitaka kuelewa 'Moto wa Milele' katika hali halisi. Vivyo hivyo Yerusalemu ilitishiwa na moto wa milele wa hasira ya Mungu, kwa ajili ya dhambi ya Israeli: "Kama hamtaki basi nitawasha moto mlangoni mwake nao utaziteketeza nyumba za enzi za Yerusalemu, wala hautazima" (*Yeremia 17:27*). Yerusalemu ukiwa umetabiriwa kuwa mji mkuu wa ufalme ujao (*Isa. 2:2 -4; zab. 48: 2*), Mungu hakuwa na maana sisi tusome jinsi mstari ulivyo. majumba ya Yerusalemu yaliteketezwa hadi chini kwa moto (*2 Fal. 25:9*), Lakini moto ule haukuendelea milele.

Kama hivi, Mungu aliadhibu nchi ya Edomu kwa moto ambao "Hautazimwa mchana wala usiku; moshi wake utapaa milele: tangu kizazi hadi kizazi itakuwa ukiwa; bundi na kunguru watakaa huko miiba itamea majumbani mwake " (*Isa. 34:9 -15*) Kwa kuwa wanyama na mimea walikuwa wawepo katika nchi iliyoharibiwa ya Edomu, Lugha ya moto wa milele inabidi iwe ni kutaja hasira ya Mungu na kuteketezwa kabisa sehemu yake, kuliko kuelewa kwa maneno halisi.

Mafungu ya maneno ya Kiebrania na kiyunani yaliyotafsiriwa "milele" maana yake iliyo halisi ni "muda mrefu" Wakati mwingine huu unatajwa wakati halisi usio na mwisho kwa kuwa mkubwa, kwa mfano muda wa ufalme, lakini sio daima. Mara kwa mara hasira ya Mungu kwa dhambi ya Yerusalemu na Israeli imefananishwa na moto: "Hasira yangu na ghadhabu yangu zitamwagwa juu ya mahali hapa (Yerusalemu) nayo itateketea, isizimike" (*Yer. 7:20; mifano mingine inajumuisha omb. 4:11 na 2 Fal. 22:17*).

Moto pia umeunganika na hukumu ya Mungu kwa dhambi, hasa Kristo akirudi: "kwa maana, angalieni, siku ile inakuja, inawaka kama tanuru; na watu wote wenye kiburi na watendao uovu, watakuwa makapi, na siku ile inayokuja itawateketeza" (*Malaki. 4:1*). wakati makapi au hata mwili wa binadamu, ukiungua kwa moto, unakuwa vumbi. haiwezekani kwa kitu chochote, hasa mwili wa binadamu kuungua milele. Lugha ya 'moto wa milele' basi hauwezi kutajwa kuwa mateso halisi ya milele. Moto hauwezi kudumu milele kama hauna cha kuunguza. ifahamike ya kuwa 'Kuzimu' nayo inatupwa katika ziwa la moto (*Ufu. 20:14*). Hii inaonyesha ya kuwa kuzimu si mahala pamoja kama 'Ziwa la moto' hili linamaanisha

maangamizo kamili. kwa namna ya mfano wa kitabu cha ufunuo, tumeambiwa ya kwamba kaburi litaharibiwa kabisa, kwa sababu mwishoni mwa Millenia (Miaka elfu) mauti haitakuwepo tena.

JEHANAMU

Katika Agano Jipya yapo maneno mawili ya Kiyunani yaliyotafsiriwa **“hell”** - kuzimu - Kiyunani **Hades’** ni maana moja na neno la Kiebrania **Sheol’**. Hivyo kwa Kiebrania **shoel’**, kiyunani **Hades’**, kiingereza **hell’** ndipo tukapata neno letu kwa kiswahili **Kuzimu’** ambalo tumelijadili awali **Gehanamu’** ni jina la shimo panapomwagwa taka ambalo lilikuwa nje ya Yerusalemu, mahala uchafu wa kutoka mjini uliunguzwa.. Shimo hili la taka taka ni mfano mmoja na mingi ya miji inayoendelea siku hizi (k.m. mlima wa moshi, ulio nje ya manila nchini Ufilipino.) likiwa ni jina maalumu la mahali - likaachwa bila kulifasiri kwa jina **Gehanamu’** kuliko kutafsiri kuwa **Kuzimu’** **Gehanamu’** ni Kiaramu sawa na Kiebrania **“Ge -ben -Hinnon’**. Hili lilikuwa karibu na Yerusalemu (**Yoshua. 15:8**). Na katika kipindi cha Kristo likawa ni dampo la taka za mji. Miili ya wahalifu waliokufa ilitupwa kwenye moto uliokuwa unawaka siku zote humo, hivyo Gehanamu ukawa ni mfano wa kuangamizwa kabisa na kukataliwa.

Tena, maana inabidi ieleweke ya kuwa kilichotupwa kwenye moto huu hakikusalia humo milele - miili ilioza na kuwa vumbi. “Mungu wetu (atakuwa) moto ulao” (**Ebra. 12:29**) siku ya hukumu; moto wa hasira yake kwa dhambi itawala watenda dhambi kwa kuangamia kuliko kuwaacha wameunguzwa huku bado wakiwa hai. Wakati wa hukumu za Mungu zilizopita kwa watu wake wa Israeli kwa mkono wa Wakaldayo, Gehanamu ilijawa na miili ya waliokufa ya watenda dhambi kati ya watu wake Mungu (**Yer. 7:32,33**).

Kwa jinsi ya uhodari Bwana Yesu aliyaweka yote mambo haya pamoja ya Agano la Kale kwa kulitumia hili neno **Gehanamu’**. mara nyingi alisema ya kuwa wale wanaokataliwa kwenye kiti cha hukumu akirudi watatupwa Gehanamu (**Yaani’kuzimu’**), katika moto usiozimika; ambako funza wake hawafi (**Marko. 9: 43, 44**) Gehanamu iliweza kufikirishwa katika akili ya Wayahudi mambo ya kukataliwa na kuharibiwa mwili, tumeona kuwa moto wa milele ni neno lililotumika kwa namna ya kawaida linaloonyesha hasira ya Mungu juu ya dhambi, na kuwaangamiza wabaya kwa mauti.

Katika kutaja “ambamo funza hawafi”, ni dhahiri sehemu ya msembo usiotumika kwa namna ya kawaida ikiwa ni mambo na kuangamiza kabisa - haidhaniwi kuwa kunaweza kuwepo funza halisi ambao hawatakufa. Ukweli ni kwamba Gehanamu palikuwa ni sehemu ya adhabu zilizopita kwa wabaya miongoni mwa watu wa Mungu, Zaidi ya hayo Kristo anaonyesha namna ijayo kutumia mfano huu wa Gehanamu.

Tumeacha kitambo sehemu ya 11: Purgatory

TOHARANI - MAHALI AMBAPO ROHO ZA WALIOHAKI HUISHI

Purgatory: Mahala pa ahera pa kusafisha dhambi ndogo.

Kanisa la katoliki la Roma linafundisha ya kuwa roho za watu wa Mungu zaweza kwenda mahala paitwapo Purgatory (**toharani**) baada ya kufa, ambapo ni nyumba iliyopo katikati ya Mbinguni na Kuzimu. wanafundisha kuwa ni mahali pa kutakasia ambapo roho itaona maumivu kwa muda kidogo kabla ya kufaa kupata wokovu mbinguni. Maombi, kuwasha mshumaa na kutoa fedha kwenye kanisa mtu na rafiki zake imedhaniwa huweza kupunguza muda ambao roho inaweza kupata machungu katika Purgatory (**Toharani**) kosa kubwa la mawazo haya linawekwa kutokana na ifuatavyo:-

- ◆ Biblia ipo kimya kuhusiana na uwepo wa sehemu hii.
- ◆ Tumeonyesha kuwa roho /nafsi unatajwa mwili wetu, sio kitu fulani kisichokufa ndani yetu, na ya kuwa Kuzimu ni kaburi sio mahala pa kuadhibiwa.
- ◆ Wenye haki kamwe hawajaahidiwa wokovu mbinguni. kupewa wokovu itakuwa kwenye kiti cha hukumu cha Kristo akirudi, sio wakati mwingine baada ya kufa hapo idhaniwapo kuondoka katika Purgatory (**Toharani**) (*Math. 25:31 -34; Ufu.22:12*).

- ♦ Wote wenye haki wapokea tuzo kwa wakati mmoja, sio kila mtu hupata wokovu kwenye nyakati tofauti (**Ebra. 11:39,40;2 Tim. 4:8**).
- ♦ Kinachofuatiwa na kifo ni ukimya kabisa wa kutokuwa na fahamu, sio shughuli zilizodokezwa kwa mafundisho ya Purgatory. (**Toharani**).
- ♦ Tunatakaswa dhambi zetu kwa njia ya Ubatizo katika Kristo na kuendelea katika imani thabiti kwa kufanya matendo yake wakati wa maisha yetu ya sasa, sio kupitia kipindi kingine kuteswa baada ya kufa. tunaambiwa 'Jisafisheni, mkatoe ile chachu ya kale' ya dhambi katika maisha yetu (**1 Kor. 5:7**); tujitakase toka katika matendo yetu ya dhambi (**2 Tim. 2:21; Ebra. 9:14**).

Basi muda wetu wa kujisafisha ni sasa, katika maisha haya, sio mahala pa kutakasa (**'Purgatory'**) (**Toharani**) ambayo tunaingia baada ya kufa. Wakati uliokubalika ndio sasa Siku ya wokovu ndio sasa" (**2 Kor. 6:2**). Tunapo mtii Mungu kwa ubatizo na kuendelea tabia ya kiroho katika Maisha haya tutaongozwa kupata wokovu wetu (**Gal. 6:8**) - sio kutumia muda katika 'Purgatory' (**Toharani**).

- ♦ Juhudi ya wengine kutuokoa kwa kuwasha mishumaa na michango mingine ya pesa kwa kanisa la katoliki, haita geuza wokovu wetu kabisa. " Hao wanaozitumainia mali zao hakuna mtu waezaye kumkomboa ndugu yake, wala kumpa Mungu fidia kwa ajili yake ili aishi siku zote asilione kaburi" (**Zab. 49: 6-9**).

Tumeacha kitambo sehemu ya 12: Roho na mafunzo ya kuwa huingia kwenye mwili mwingine

Imani ya kuwa Binadamu anaendelea kuishi katika umbo la mtu mwingine au la mnyama akiwa ana roho yake, likuwa ni moja ya njia ya zamani

ambazo binadamu alijaribu kujisadikisha mwenyewe kuwa kifo hakikuwa ndio mwisho kilipotokea. Tumeeleza kuwa roho ya binadamu inatajwa pumzi /nguvu ya kuwa hai iliyo ndani yake, ambayo humrudia mungu anapokufa (**Mhubiri 12:7**). Hii ina maana kwamba roho yake haihami na kuzunguka ikiwa ni 'Mzuka', wala ipo huru kuwa na mtu mwingine au mnyama hivyo basi utu wa mtu unaendelea katika wao. Kila mmoja tutahukumiwa kwa matendo yetu wenyewe (**2Kor. 5:10**). Ikiwa sifa na tunayotenda ni tabia inayotenda kazi ya mtu mwingine aliyepita, basi hili wazo la Mungu kuhukumu na kutupa tuzo kulingana na kazi zetu (**uf. 22:12**) halina maana.

Mtu anapokufa roho humrudia Mungu, fahamu zote zinakoma. Jaribio lolote la kukutana na wafu basi linaonyesha kutofahamu mno fundisho kubwa la Biblia kuhusu hili (tazama **Isa. 8:19,20**). Biblia ipo wazi kabisa kuwa watu hawazirudii nyumba zao za kwanza au miji kwa namna yoyote baada ya kufa; hakuna kitu kama 'roho' au 'kizuka' kurudia mahali hapa mtu akiwa amekufa: “ (**Binadamu**) ataangamia milele kama mavi yake mwenyewe: hao waliomwona watasema yupo wapi ? hataonekana. Jicho lililomwona halitamwona tena; wala mahali pake (nyumba /mji) hapata mtazama tena” **Ayubu. 7:9,10** ni kama huu: “Huyo ashukaye kuzimuni hatarudi tena nyumbani kwake, wala mahali pake hapatamjua tena” Kukubali hili kwa unyenyekevu litatuongoza kubadilisha madai yote kuwa tumeona 'mizuka' ya watu waliokufa, wakirudi nyumba zao za zamani. mambo haya inabidi yawe ni udanganyifu wa mawazo ya kuwaza mambo asiyoona.

Tumeacha kitambo sehemu ya 13: Kwa mwili upi tunafufuliwa

Tumeonyesha kwamba uzima wa milele na kubadilika kuwa na mwili wa Uungu utatolewa na kupewa waaminifu baada ya hukumu. Kwanza Kristo atawafufua walio na wajibu kwake; na kisha kuwahukumu baada ya kuwa wamekusanyika kwake kwa kuwa mwili usiokufa watapewa kwenye hukumu, kinachofuata ni kwamba wote waliofufuliwa kwanza wanakuwa na

mwili unaokufa. kama wamefufuliwa wakiwa na miili isiyokufa, basi hakuna sababu ya kiti cha hukumu ambako thawabu zitatolewa.

Tunaingia ufalme wa Mungu moja kwa moja baada ya kiti cha hukumu (**Math. 25:34**); basi waaminifu hawawi katika ufalme wa Mungu kabla ya hukumu. “Nyama na damu haziwezi kurithi ufalme wa Mungu (basi) Lakini sote tutabadilika Maana sharti huu uharibikao uvae kutoharibika, nao huu wa kufa uvae kutokufa” (**1Kor. 15: 50,51, 53**). kifuatacho ni kuwa badiliko hili la mwili, toka kufa hadi kutokufa, linatolewa kwenye kiti cha hukumu, kwa kuwa ndipo tunaingia ufalme.

Walakini, mtume Paulo mvuviwa mara nyingi anataja “Ufufuo” katika maana ya “kufufuliwa uhai” - ufufuo wa wenye haki kisha watapata uzima wa milele baada ya hukumu. kwa kweli alifahamu “kuwa kutakuwa na ufufuo wa wafu, wenye haki na wasio na haki” (**Mdo. 24: 15**). alikuwa anajua ya kwamba wenye wajibu “Watatoka (**makaburini**); Waliofanya mema, kwa ufufuo wa kupewa uzima; na walio fanya mabaya, kwa ufufuo wa hukumu” (**Yoh. 5:29**).

Kwa njia ya kufaa, Paulo anaonekana mara nyingi alikuwa akitaja Kurudishiwa uhai anapozungumzia “ufufuo”. wenye haki wanatoka makaburini mwao “kwa ufufuo wa uzima “ baada ya kutoka mavumbini watahukumiwa na kisha kupewa uzima wa milele. Huu mlolongo mzima ni “kurudi kwenye uhai” ipo tofauti yao, “ kutoka nje” ya kaburi, na “ufufuo wa uzima” Paulo anataja juhudi yake ya kuishi maisha ya Kikristo, “ili nipate kwa njia yoyote kuifikia kiamu ya wafu - yaani ufufuo wa wafu” (**Fl. 3:11**). Kwa sababu alikuwa na wajibu atafufuliwa atoe hesabu kwenye hukumu kwa vyovyote; alifanya bidii “ili afike kwenye ufufuo inabidi kuwa na maana kuwa “ufufuo” anaoutaja hapa ni “kurudishwa uhai”.

Mifano mingine ya “ufufuo” ikiwa na maana ya “kurudi kwa uhai” (**Luk. 14:14**) pamoja na **Luka 20: 35; Yn. 11:24; 1 kor. 15:21, 42; Ebra. 11:35; uf. 20:6**. katika **Zab. 17:15** Daudi anazungumzia kupokea thawabu yake mara “akiamshwa”. Alikuwa na mtazamo ule ule wa kufufuka, ingawa alijua kutakuwa na hukumu. kutumia fungu hili la maneno “ufufuo” kama hili katika **1 kor. 15** linasaidia kuelezea **1 Kor. 15:52** - “ wafu watafufuliwa wasiwe na uharibifu” Fungu la maneno “wafu” linastahili kuangaliwa mara nyingine (na hasa katika **1 Kor. 15**) linataja wafu wenye haki, ambao

watafufuliwa kuupokea uzima wa milele kwenye hukumu: **1 Kor. 15:13,21, 35,42; 1 Thes. 4: 16; Flp.. 3:11; Uf. 14: 13: 20: 5, 6 1 The 4: 16,17** imeorodhesha orodha ya matukio yanayunganishwa kurudi kwa Kristo.

1. Kristo kwa kuonekana amerudi
2. Wafu wamefufuliwa
3. Wanao wajibu ambao wapo hai wakati huo watanyakuliwa kwenda kwenye hukumu.

Kupewa uzima wa milele ni baada ya kukusanywa huku pamoja (**Math. 25: 31 - 34; 13: 41 -43**); kwa hiyo kutokufa hakutolewi wakati wa kufufuka, kwa kuwa hii inatangulia kukusanyika pamoja. tumeonyesha ya kwamba wote wenye haki watapewa thawabu kwa wakati ule ule (**Math. 25:34; Ebra. 11:39 -40**). hii haiwezekani ikiwa kutokufa wanapewa wakati wa kufufuka, kwa sababu baada ya ufufuo hufuata kukusanywa pamoja walio hai wenye jambo la kujibu.

Walakini, ijulikane kuwa wazo letu la wakati ni la kibinadamu sana; Mungu hafungwi nao kabisa. inawezekana kwenda mbali zaidi katika kujaribu kutimiza kuandika tarehe dhahiri ya matukio yatakayotokea karibu na wakati wa kurudi Kristo. Kufufuka na kubadilishwa kwetu na kupata kutoharibika kwenye kiti cha hukumu kumeelezewa kuwa kunatokea “Kwa dakika moja, kufumba na kufumbua jicho” (**1Kor. 15:51,53**).Kwa ulazima, muda utakwenda na mzunguko tofauti wakati wa kurudi Kristo, hasa kwa watakapo hukumiwa. ni jambo kuu la Biblia kuwa kila atakaye paswa kujibu kwenye hukumu watatoa hakimu ya maisha yao mbele ya kiti cha hukumu, kutakuwepo kiwango fulani cha majadiliano na mwamuzi - hakimu wao, Bwana Yesu Kristo (**Math. 25:44 n.k; mhub. 3:17; 12:14; Luk. 12:2, 3; 19:23;Ezek. 18: 21, 22; 1Tim 5:24, 25; Rum. 14: 11,12**). Tumepeva idadi kubwa ya mambo ya kujibu, inatupasa tusadiki kuwa maana ya muda utazuiwa au kwa uwingi utabanwa ili sote tuhukumiwe haraka, lakini pia mmoja mmoja. kwa sababu muda utabanwa kwenye hatua hii ili kwamba mlolongo mzima wa hukumu na ufufuo utokee “ Kwa dakika, kufumba na kufumbua jicho” inaeleweka kwamba ufufuo mara nyingine uliosema ni njia ambayo wenye haki watapewa uzima wa milele.

Ingawa hivyo hii ni kwa sababu ya kasi tutakayohamishwa toka kaburini hata kwenye kiti cha hukumu, na kisha, kwa neema ya Mungu, kupewa

kutoharibika. ukweli bado umesalia toka mistari tuliyojadili awali, kuwa Biblia inafunza kwamba uzima wa milele utatolewa kwenye kiti cha hukumu sio kwenye ufufuo. Kwa sababu hii **1 Thes. 4:17** husemwa wenye haki wataitwa kwenda kwenye hukumu kwa mlío wa parapanda, wakati **1 Kor. 15:52** unazungumzia parapanda hiyo hiyo ikiwa imeunganishwa na wao kupewa kutokufa. Hii pia yaeleza ni kwa nini Paulo aliufikiria ufufuo ni ule ule wa kukubalika mbele ya kiti cha hukumu (k.m **Flp. 1:23**).

Tumeacha kitambo sehemu ya 14: Kunyakuliwa

Kuna imani iliyoenea pote miongoni mwa makanisa ya “kiinjili ya kuwa wenye haki” Watanyakuliwa’ kwenda juu mbinguni Kristo akirudi. Hii imani mara nyingi imeungwa na wazo la kuwa s dunia wakati huo itateketea kwa moto. Tumeona katika kitambo tulichokuwa tunaandika sehemu ya 9 kwamba haiwezekani. Tumeonyesha pia katika somo la 4. 7 sehemu ya kupewa thawabu ni hapa duniani, sio mbinguni. Makosa ya imani hizi msingi wake upo kuzunguka tafsiri inayokosewa ya **1 Thes. 4:16, 17**; “Bwana mwenyewe atashuka toka mbinguni nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza; kisha sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani; na hivyo tutakuwa na Bwana milele.

Mbali toka hatari dhahiri ya kuweka imani kubwa hii juu ya fungu moja tu la maandiko, ijulikane kuwa hapa hakuna palipotajwa wenye haki kunyakuliwa kwenda mbinguni. Kristo anashuka toka mbinguni kabla ya wakristo kukutana naye. Kristo atamiliki milele juu ya kiti cha enzi cha Daudi katika mji wa Yerusalemu, tutakuwa pamoja naye, hapa duniani, kwa hiyo haiwezekani kwamba tutaishi milele pamoja naye tumening’inia kati kati ya hewa. ‘Hewa’ imeenea kilomita chache juu ya uso wa dunia. maana yake ni kuwa hapatajwi mbinguni makao ya Mungu.

Fungu la maneno katika sentensi ya Kiyunani lililotafsiriwa “kunyakua” hasa maana yake kukamata upesi ili kutenga; halilengi mwelekeo wowote ulio wazi. Katika Biblia ya Kiyunani Agano la Kale linatokea katika **Law. 6:4 na K/Torati 28: 31 (Septugint)** kuelezea kutengana na’ au kupokonya mali kwa nguvu, hivyo ni kunyakua kama mkoba wa mtu kwa nguvu. Vile vile neno hili limetokea katika matendo ya Mituma 8: 39: “Roho wa Bwana

akamnyakua Filipo, yule towashi asimwone tena Lakini Filipo akaonekana katika Azoto” Hapa taarifa inaelezea jinsi Filipo alivyosafirishwa kwa muujiza toka sehemu moja ya dunia kwenda sehemu nyingine.

Kristo ajapo, wale wanaopaswa kujibu mbele zake watakusanywa pamoja sehemu ya hukumu; hawataachwa wafanye safari peke yao. inawezekana njia ya kusafirishwa sisi hadi sehemu hiyo hasa itakuwa kupitia hewani.

Yesu alisema ya kuwa “Siku ambayo mwana wa Adamu atakayofunuliwa watu wawili watakuwa kondeni; mmoja atwaliwa mwingine ataachwa” (**Luk. 17:30,36**). Hapa tumepewa picha ile ile ya kuhamishwa ghafla. Wanafunzi kwa bidii waliuliza, “Wapi, Bwana ? Naye akawaambia, Ulipo mzoga, ndipo watakapokutanika tai” (**Luk. 17: 37**). Kama tai arukavyo kwa akili yake kupitia hewani na kisha kutua juu ya nchi ulipo mzoga, basi wanaopaswa kwenda kutoa hesabu wataletwa hadi sehemu watakyokutana na Bwana wao kwa hukumu.

Yatupasa tena tutie mkazo ya mafunzo ya hukumu mbele ya kiti cha Kristo; wanaowajibika yawapasa kwanza kufika hapo, kabla wenye haki miongoni mwao kupewa tuzo. kusoma kijuu juu **1Thes. 4:16,17** kunaweza kutupeleka kusema kuwa wote wanaopaswa na hiyo hukumu watanyakuliwa hewani, na kusalia huko na Kristo milele. Badala yake, tunajua ya kuwa walio na wajibu watakusanywa sehemu ya hukumu, yawezekana kwa kusafirishwa kupitia hewani, na kisha kupokea thawabu zao.

Somo La 4: Maswali

1. Ni nini kinatokea baada ya kufa ?
 - a) Roho inakwenda mbinguni
 - b) Tunakuwa hatuna fahamu
 - c) Roho inatunzwa mahali fulani hata siku ya hukumu
 - d) Roho mbaya zinakwenda kuzimu na nzuri kwenda mbinguni.
2. Nafsi ni kitu gani ?
 - a) Sehemu isiyokufa ya utu wetu
 - b) Ni neno lenye maana “Mwili, Mtu, kiumbe”
 - c) Ni maana moja na roho
 - d) Kitu fulani kinachokwenda mbinguni au kuzimu baada ya kufa.
3. Roho ya binadamu ni nini ?
4. Kwa kifupi elezea mwili wa binadamu
5. Andika orodha ya mistari miwili inayothibitisha kuwa mauti ni hali ya kutokuwa na fahamu
6. Unajua kitu gani kuhusu kiti cha hukumu cha Kristo
7. Ni nani watakao fufuliwa na kuhukumiwa
8. Kuzimu ni nini ?
9. Gehanamu ni nini ?